

Retur og tilbakevending til Irak

Information, Return and Reintegration of Iraqi Nationals to Iraq (IRRINI)

Pr. 1. juli 2009

Retur- og tilbakevendingsprogram til Irak

1. mars 2008 startet et program for frivillig retur og tilbakevending til Irak.

Retur- og tilbakevendingsprogrammet til Irak (Information, Return and Reintegration of Iraqi Nationals to Iraq, IRRINI) legger til rette for at personer fra Irak kan returnere frivillig, og at de som returnerer får bistand til å reintegrere seg i det irakiske samfunnet. Programmet blir gjennomført av den uavhengige internasjonale organisasjonen **International Organization for Migration (IOM)** og finansieres av norske myndigheter.

Målgruppen for programmet er irakere med og uten oppholdstillatelse i Norge. Irakere som har en dublinsak, dvs. personer som først har søkt asyl i et annet land enn Norge og som derfor har sin asylsaksbehandling i et annet land, kan ikke delta i retur- og tilbakevendingsprogrammet til Irak.

Programmet til Irak omfatter:

Informasjonsvirksomhet i Norge

IOM og Business Innovation Programs (BIP) driver informasjonsvirksomhet i og utenfor mottak. Informasjonsvirksomheten er rettet mot irakere, flyktningarbeidere, mottaksansatte og andre som er i kontakt med målgruppen.

Individuell informasjon og rådgivning

IOM og BIP tilbyr individuell informasjon og rådgivning til personer som vurderer å returnere. Individuell oppfølging kan skje per telefon, i personlige møter og gjennom kontakt per e-post eller brev.

Helsesjekk og vaksinasjon

Norske myndigheter tilbyr en frivillig helsesjekk for irakere som skal returnere til Irak. Søkeren bes om å ta kontakt med sin fastlege, en annen lege, lokal helsestasjon eller smittevernlege om eventuell vaksinerings.

Helsemyndigheter anbefaler vaksinasjon mot difteri, stivkrampe og poliomyelitt. Vaksinene som brukes til

grunnvaksinerings mot disse sykdommene finnes i utgangspunktet bare til barn og må godkjennes for eventuell bruk på voksne av den enkelte smittevernlege.

Utlendingsdirektoratet dekker utgifter til nødvendige vaksiner. Søkere som bor i mottak kan ta med kvitteringer for egenandeler fra lege og eventuelt helsestasjon til mottaket, som vil refundere pengene. Søkere som bor i en kommune bes om å ta vare på kvitteringer på samme måte. Beløpet vil bli refundert på UDIs regionkontor i den regionen der søker bor.

Reisearrangement og assistanse ved ankomst Irak

IOM hjelper til med praktiske reiseforberedelser som hjelp til å skaffe reisedokumenter, organisering av reisen, flybilletter, transittvisum, assistanse i transitt og ved ankomst hjemlandet. IOM dekker transportkostnadene fram til endelig destinasjon. IOM kan også være behjelpelig med overnatting fortrinnsvis i et døgn på vei videre til endelig destinasjon i Irak.

Billetter til hjemreisen blir skaffet gjennom IOM. Man kan ikke bestille billetter på egenhånd dersom utgiftene skal dekkes av norske myndigheter.

Informasjon og rådgivning etter ankomst

Før avreise registrerer IOM de returnerendes individuelle reintegreringsbehov. Etter ankomst følger IOM i Irak opp med informasjon og rådgivning, og formidler kontakter for videre oppfølging og assistanse. IOM følger opp utarbeiding av en reintegreringsplan med jobb- og opplæringsmuligheter.

Bostøtte

Personer som har søkt om frivillig retur til Irak 1. juli 2009 eller senere, kan søke om bostøtte gjennom IOM etter ankomst Irak. Bostøtteordningen er et tilbud til et begrenset antall returnerte som vil ha særskilt store vansker med reetablering grunnet boligproblemer. Bostøtteordningen vil være behovsprøvd, etter vurdering fra IOM i Irak.

Støtte til retur og tilbakevending

Personer *uten* oppholdstillatelse i Norge og som returnerer frivillig under programmet, vil motta NOK 10.000 kontant per person. Beløpet utbetales ved personlig oppmøte ved ankomst Irak. I tillegg tilbyr programmet en reintegreringsstøtte verdt inntil NOK 25.000 per person.

Personer *med* oppholdstillatelse i Norge og som ønsker å vende tilbake til Irak, vil motta NOK 15.000 kontant per person før avreise fra Norge. I tillegg tilbyr programmet en reintegreringsstøtte verdt inntil NOK 25.000 per person.

Støtte til reintegrering

Støtte til reintegrering verdt inntil NOK 25.000 per person administreres av IOM i Irak i samråd med søker / den returnerte. Støtten vil kunne omfatte arbeidsformidling, opplæring, økonomisk støtte til lønnsutbetalinger, støtte til næringsetablering, skole og utdanning. IRRINI-programmet vil også kunne tilby kurs- og opplæringsvirksomhet av ulik varighet.

Opplæring i entreprenørskap

BIP tilbyr opplæring i entreprenørskap, etablering og utvikling av egen virksomhet og utvikling av konkrete forretningsplaner i Irak. BIP er en norsk stiftelse og driver denne aktiviteten på oppdrag av norske myndigheter.

Hvordan søke?

Søknad om **frivillig retur** sendes IOM i Oslo.

For mer informasjon kontakt:
IOM på tlf 23 10 53 20 eller på deres nettsider
www.iom.no

Søknad om **frivillig tilbakevending** sendes til UDI sitt regionkontor i din region.

Tilbakebetaling av for mye innbetalt skatt

Personer som har vært mindre enn 183 dager i Norge, kan henvende seg til Skatteetaten før avreisen og kreve å bli forhåndsliknet. En person som oppholder seg i Norge mer enn 183 dager i en 12-måneders periode eller mer enn 270 dager i en 36-måneders periode, blir skattemessig ansett å bo i Norge. De må sende inn selvangivelse til vanlig tid, også for utreiseåret. Vi anbefaler derfor at de som skal reise hjem tar kontakt om dette med sitt lokale skattekontor i forberedelsen til hjemreisen.